

Wymiary wykluczenia społecznego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Wymiary wykluczenia społecznego
Kod przedmiotu	14.2-WP-SOCP-WWS
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Izabela Kaźmierczak-Kaluźna

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przekazanie studentom kompleksowej wiedzy na temat wymiarów wykluczenia społecznego (w nawiązaniu do istniejących teorii socjologicznych i wyników badań). Dodatkowym celem jest przygotowanie studentów do socjologicznej analizy procesów wykluczania i marginalizacji społecznej oraz formułowania samodzielnych sądów na temat wybranych zagadnień z zakresu omawianej problematyki.

Wymagania wstępne

Podstawy wiedzy socjologicznej. Znajomość podstawowych kategorii socjologicznych oraz umiejętność wykorzystywania ich w opisie zjawisk społecznych.

Zakres tematyczny

- Struktura społeczna. Różnicowanie społeczne. Nierówności społeczne.
- Wykluczenie społeczne – problemy definicyjne. Wykluczenie społeczne vs społeczne uczestnictwo.
- Marginalizacja i marginalność społeczna. Koncepcje wykluczenia i marginalizacji społecznej.
- Procesy wykluczania i marginalizacji społecznej a problemy społeczne.
- Ubóstwo jako przykład wykluczenia społecznego.
- Przestrzenny wymiar wykluczenia społecznego.
- Bezrobocie jako przejaw społecznej ekskluzji.
- Społeczne wyizolowanie bezdomnych.
- Edukacja jako obszar społecznego zróżnicowania i wykluczenia.
- Zróżnicowanie religijne i etniczne jako źródło marginalizacji społecznej.
- Problemy zdrowotne i niepełnosprawność jako przejawy społecznej marginalizacji i ekskluzji.
- Inne formy i źródła ekskluzji społecznej – zróżnicowanie płciowe, uczestnictwo w kulturze, wykluczenie cyfrowe i technologiczne i in.

Metody kształcenia

Podstawowe metody wykorzystywane na ćwiczeniach to praca z książką, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student umie dokonać krytycznej analizy źródeł dotyczących wymiarów i obszarów społecznego wykluczenia.	K_K05	- aktywność w trakcie zajęć - praca pisemna	Ćwiczenia
Student zna uwarunkowania i obszary zróżnicowania społecznego i nierówności społecznych m.in. w zakresie różnic ekonomicznych, edukacyjnych, religijnych etnicznych, a także ich wpływ na życie jednostek i funkcjonowanie grup społecznych	K_W07	- aktywność w trakcie zajęć - praca pisemna	Ćwiczenia
Student potrafi zastosować podstawowe terminy i kategorie socjologiczne do analizy społeczeństwa, zwłaszcza współczesnego społeczeństwa polskiego w odniesieniu do poruszanej podczas kursu problematyki wykluczenia i marginalizacji społecznej.	K_U03	- aktywność w trakcie zajęć - praca pisemna	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Forma zaliczenia ćwiczeń	Uwagi
Zaliczenie na ocenę	Tak
Przygotowanie pracy pisemnej.	Praca na temat wybranego zagadnienia z zakresu omawianej problematyki (w procesie oceniania szczególny nacisk położony zostanie na umiejętne stosowanie poznanych kategorii pojęciowych i wykorzystanie zróżnicowanych źródeł).
Aktywność podczas zajęć.	Merytoryczne przygotowanie, umiejętność podania przykładów, umiejętność wykorzystania omawianych tekstów.
Proporcje zadań i ich wpływ na ocenę końcową z ćwiczeń.	Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z oceny z pracy pisemnej (80%) i aktywności na zajęciach (20%).

Literatura podstawowa

1. Kamierczak-Kauna I., Ubóstwo jako problem społeczny. Kwestie terminologiczne i ustalenia empiryczne, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 1, 2012.
2. Kamierczak-Kauna, Dwa oblicza biedy. Subiektywne i obiektywne aspekty sytuacji życiowej ubogich, Zielona Góra 2012.
3. Karwacki A., Bdne koo. Reprodukacja kultury podklasy społecznej. Toru 2006.
4. Oliwa-Ciesielska M., W poszukiwaniu kultury ubóstwa. Pozna 2013.
5. Klebaniuk J., (red.), Fenomen nierówności społecznych. Nierówności społeczne w refleksji humanistycznej, Warszawa 2007.
6. Jarosz M. (red.), Wykluczeni. Wymiar społeczny, materialny i etniczny, Warszawa 2008.
7. Tarkowska E. (red.), Zrozumie biednego. O dawnej i obecnej biedzie w Polsce, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca

1. Bauman Z., Zbędni, niechciani odrznięci – czyli o biednych w zamożnym świecie, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 2/1998.
2. Dahrendorf R., Nowoczesny konflikt społeczny. Esej o polityce wolności, Wydawca „Czytelnik”, Warszawa 1993.
3. Domański H., Ubóstwo w społeczeństwach postkomunistycznych, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2002.
4. Frysztański K., Problemy społeczne [w:] Encyklopedia Socjologii, tom. 3, Warszawa 2000.
5. Gans R. J., O niektórych funkcjach ubóstwa, „Polityka społeczna”, nr 9/1993.
6. Grotowska- Leder J., Fenomen wielkomiejskiej biedy. Od epizodu do underclass, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2002.
7. Grotowska-Leder J., Rokicka E., Przemiany społeczne we współczesnej Polsce i ich konsekwencje. Perspektywa socjologiczna, Łódź 2015.
8. Kawczyńska-Butrym Z., Zdrowie jako kategoria analizy sytuacji społeczno-ekonomicznej mieszkańców osiedli [w:] Mieszkańcy osiedli byłych pegeerów o swojej sytuacji życiowej. Raport z badań, (red.) Z. Kawczyńska-Butrym , Wydawnictwo „SQL”, Olsztyn 2001.
9. Rifkin J., Koniec pracy. Schyłek siły roboczej na świecie i początek ery postrykowej, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2001.
10. Warzywoda-Kruszyńska W. (red.), (Życ) Na marginesie wielkiego miasta, IS, Łódź 2001.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 12-04-2017 14:06)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ